

Uttredare Jonna Andersson

Bilaga Kvalitetskriterium för miljömässig
hållbarhet i yrkeshögskoleutbildning

Arboga kommun, Vuxenutbildningen
Box 2
732 21 Arboga

Tematisk kvalitetsgranskning gällande miljömässig hållbarhet i yrkeshögskoleutbildning

Beslut

Myndigheten för yrkeshögskolan bedömer att utbildningsanordnarens arbete med miljömässig hållbarhet i utbildningen uppfyller det kvalitetskriterium som kvalitetsgranskningen utgått från.

Myndigheten för yrkeshögskolan avslutar ärendet.

Information

Eftersom myndigheten bedömer att arbetet med miljömässig hållbarhet i utbildningen uppfyller det kvalitetskriterium som granskningen utgått från kommer myndigheten inte att följa upp den tematiska kvalitetsgranskningen.

Ärende

Myndigheten har genomfört en tematisk kvalitetsgranskning av utbildningen Underhållsingenjör i Arboga, anordnad av Arboga kommun, Vuxenutbildningen.

I den tematiska kvalitetsgranskningen har myndigheten granskat i vilken utsträckning utbildningsanordnarens arbete med miljömässig hållbarhet i utbildningen uppfyller det kvalitetskriterium som gäller för granskningen.

Kvalitetsgranskningen har utgått från information om utbildningen som finns i myndighetens diarium och databaser samt underlag som utbildningsanordnaren skickat in till myndigheten i samband med granskningen. Myndigheten har också genomfört intervjuer med representanter från utbildningsanordnaren, arbetslivets företrädare i ledningsgruppen, studerande och undervisande personal. Intervjuerna med de olika parterna i utbildningen genomfördes den 22 oktober 2025.

Utbildningsanordnaren har haft möjlighet att yttra sig över en sammanställning av material som ligger till grund för beslut i ärendet.

Utbildningsanordnaren har i ett yttrande lämnat följande synpunkt. Gällande formuleringen "Utbildningsanordnaren har i viss mån integrerat miljö- och hållbarhetsaspekter i utbildningen" anser utbildningsanordnaren att *i viss mån* inte är relevant då tre av fyra parter som intervjuades i utbildningen kunde ge exempel på hur miljömässig hållbarhet återfinns i utbildning. Myndigheten har informerat utbildningsanordnaren om att uttrycket speglar den information som framkommit i flera olika underlag, såsom kursplaner, utbildningens övergripande mål (kunskaper, färdigheter och kompetenser) inklusive den information som framkom i intervjuerna. Yttrandet har inte föranlett någon förändring av myndighetens bedömning.

Kvalitetsgranskningen avslutas med att myndigheten beslutar att utbildningen uppfyller kvalitetskriteriet eller att arbetet behöver utvecklas för att kvalitetskriteriet ska vara uppfyllt.

Motivering

Myndigheten bedömer att utbildningen uppfyller kvalitetskriteriet och de studerande förbereds för att i sin kommande yrkesutövning kunna bidra till miljömässigt hållbar utveckling.

Utbildningsanordnaren har i viss mån integrerat miljö- och hållbarhetsaspekter i utbildningen. Dessa är synliga i någon enstaka kurs, framför allt kurserna "Energisystem" och "Underhåll och tillverkande industri" där de studerande enligt kursplanerna behöver ta hänsyn till miljöperspektiv i arbetet.

Kunskaper, färdigheter och kompetenser kopplat till miljöaspekter och miljömässig hållbarhet framgår inte i utbildningens övergripande lärandemål. Utbildningsanordnaren, utbildare och arbetslivsföreträdare i ledningsgruppen ger dock vid intervjuerna en samstämmig bild av att perspektivet är viktigt i yrkesrollen oavsett vilken del av industrin de studerande hamnar i efter examen. Parterna meddelar att perspektivet är en självklar del av innehållet i utbildningen, även i flera av de kurser där perspektivet inte är synligt i kursplanerna. Det är dock inte tydligt för de studerande som myndigheten intervjuat på vilket sätt utbildningen förbereder dem för att bidra till miljömässigt hållbar utveckling i kommande yrkesroll. De studerande hade dock vid intervjun endast gått drygt halva utbildningen och ännu inte genomfört de två kurserna som nämns ovan.

Utbildningsanordnaren samverkar aktivt med ledningsgruppen och berört arbetsliv för att säkerställa att utbildningens innehåll är aktuellt utifrån arbetslivets behov. Arbetet med miljömässig hållbarhet sker integrerat i ledningsgruppens ordinarie utvecklingsarbete. Ledamöterna representerar en bredd av företag i olika branscher, främst inom tung industri och har god kännedom om behoven gällande miljömässig hållbarhet i yrkesrollen. Utbildningens ledningsgrupp är engagerad och har god närvaro vid ledningsgruppens möten vilket skapar goda förutsättningar för ledningsgruppens arbete.

Utbildningsanordnaren följer inarbetade rutiner vid rekrytering och introduktion för att säkerställa utbildare med rätt kompetens. Utbildarna är anställda utifrån ämneskompetens, exempelvis matematik och fysik, eller inhyrda konsulter som är yrkesverksamma med spetskompetens kopplat till kursens innehåll. I de kurser där miljömässig hållbarhet är en del av innehållet beaktas även detta perspektiv vid rekrytering. Utbildningsanordnaren har rutiner för att följa upp utbildare och undervisning under och efter kursen. Studerande bekräftar att de som utbildar har god ämneskompetens även om den pedagogiska kompetensen skulle kunna öka i någon kurs.

Viktiga miljöaspekter som ingår i utbildningen är enligt ledningsgruppen till exempel arbete med olika typer av resurseffektivisering vilket främjar både ekonomisk och miljömässig hållbarhet. Utbildarna bekräftar att fokus ligger på hållbarhet generellt, där miljö ingår som en av flera delar. I skolförlagd undervisning sker till exempel olika projekt och flera praktiska övningar så som sannolikhetskalkyler och att identifiera olika risker, främst kopplat till ekonomisk och miljömässig hållbarhet. Kursen "Underhåll och tillverkande industri" genomförs ute på en arbetsplats vilket ger en god insyn i hur arbetsuppgifterna tar sig uttryck i verklig miljö och de studerande gör då även verkliga projekt där miljöperspektivet naturligt finns med. Ett par kurser läses även ihop med studerande från andra tekniska utbildningar där arbetsgrupper blandas så att de studerande redan under utbildningen på ett verklighetsnära sätt får öva på att samarbeta med andra yrkesroller som de kommer att komma i kontakt med i yrkesutövningen.

De studerande som myndigheten intervjuat har dock svårt att exemplifiera hur miljöperspektivet tar sig uttryck i utbildningen eller i vilken grad de får öva på att välja lämpliga handlingsätt som bidrar till miljömässigt hållbar utveckling. Enligt de studerande har miljöperspektivet hittills mest varit synligt ute på företagen, vid till exempel studiebesök och under LIA.

Det framgår av intervjuer och övriga underlag att utbildningsanordnaren tillsammans med ledningsgruppen följer upp, analyserar och utvecklar utbildningen. Utbildningsanordnaren menar att eftersom miljömässig hållbarhet är en integrerad del i utbildningens innehåll och genomförande omfattas perspektivet av utbildningsanordnarens ordinarie insatser för kvalitet i och utveckling av utbildningen. Om perspektivet synliggörs mer i utbildningens innehåll och genomförande kommer perspektivet tydligare kunna följas och utvecklas i det systematiska kvalitetsarbetet.

Förbättringsförslag

Flera parter i utbildningen beskriver att ett resurseffektivt och miljömässigt hållbart underhåll är en viktig del av yrkesrollen. För att stärka de studerandes förståelse för hur utbildningen förbereder dem för detta bör utbildningsanordnaren tillsammans med ledningsgruppen analysera om de miljöaspekter som är integrerade i utbildningen bör synliggöras tydligare i kursplaner och undervisning.

Bestämmelser som beslutet grundar sig på

Myndigheten för yrkeshögskolan ska granska kvaliteten i yrkeshögskoleutbildningar samt utbildningsanordnarnas eget kvalitetsarbete. Kvalitetsgranskningen kan ha en övergripande karaktär utifrån olika teman. Det framgår av 4 § p. 2 förordningen (2011:1162) med instruktion för Myndigheten för yrkeshögskolan. Utbildningsanordnaren är skyldig att medverka i den kvalitetsgranskning av utbildningen som initieras av Myndigheten för yrkeshögskolan. Kvaliteten ska granskas utifrån kvalitetskriterier. Det framgår av 4 kap 9 § förordningen (2009:130) om yrkeshögskolan.

Detta beslut kan inte överklagas. Det framgår av 8 kap 1 § förordningen (2009:130) om yrkeshögskolan.

Enhetschef Åsa Kildén har beslutat i ärendet och utredare Jonna Andersson har varit föredragande. I utredningen har även utredare Senad Svraka deltagit.

Åsa Kildén
Enhetschef